Πατέρας, ὀχι φίλος (Δημήτρης Νατσιός, δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 14 Νοεμβρίου, 2017

Ανήκω σε μία γενιά, που ίσως είναι η τελευταία που πρόλαβε να γευτεί, να νιώσει, να βιώσει την βαριά σκιά του **πατέρα** στο σπίτι. Μεγάλωσα σε μία εποχή που την χαρακτήριζε η –ας μου επιτραπεί το αδόκιμο της φράσης- η ευλογημένη έλλειψη κάποιων αγαθών, που σήμερα υπερεκχειλίζουν στα σπίτια μας. Μίλησα για έλλειψη αγαθών, για την «έντιμον πτωχείαν» του καθ' ημάς Παπαδιαμάντη. Δεν έλειπε όμως το όντως αγαθόν, και χρησιμοποιώ τον όρο με την αρχαιοελληνική του σημασία, που σημαίνει το καλό, το χρηστό, το ενάρετο. Το καλό αυτό, το εξεικόνιζε ο πατρικός λόγος, προσταγή και ευχή συνάμα, «πρόσεξε όταν μεγαλώσεις να γίνεις χρήσιμος άνθρωπος στην κοινωνία». Πόσο βαθιά σοφία ανέδιδε η φαινομενικώς απλοϊκή αυτή φράση, σοφία που πήγαζε και από βίον ενάρετο, διότι όπως μας κανοναρχεί ο παλαιός εκείνος δάσκαλος του πατέρα, ο Πλούταρχος: *«ου γαρ ο λόγος τοσούτον, όσον ο βίος εις την αρετήν άγει»*. Βαριά, καταλυτική η παρουσία του πατέρα στο σπίτι, ανακούφιζε την δύσμοιρη μάνα, που ανεχόταν, βάσταζε τα βάρη, την βάσανο και την τυραννία της τροφής και ανατροφής μας.
Υπήρχε ομολογώ μία απόσταση τότε του παιδιού από τον πατέρα, μία ακριβώς πατρική απόσταση, ήθελε να τον βλέπουμε σαν πατέρα, **δεν απέφευγε την πατρική ευθύνη**. Δράττομαι της ευκαιρίας και θα υπενθυμίσω αυτό που σημειώνει ένας σύγχρονος παιδαγωγός, αναφερόμενος στην αλλοίωση – **έκπτωση, που παρατηρείται σήμερα στον πατρικό ρόλο. Ο γονέας, σημειώνει, που λέει στο παιδί του «μην με βλέπεις σαν πατέρα, εγώ θέλω να είμαι φίλος σου», είναι ο ίδιος ένα ανώριμο παιδί, που παραιτείται από την πατρική του ευθύνη και δημιουργεί στο παιδί του αίσθημα ανασφάλεια**ς που θα φτάσει στον πανικό. **Τα παιδιά θα βρουν ευκαιρίες στην ζωή τους ν΄αποκτήσουν φίλους, είναι όμως αμφίβολο, αν θα βρουν κάποιον άλλον πατέρα** , όταν, ούτε ο πατέρας τους δεν θέλει να είναι πατέρας τους και τους ζητάει να μην περιμένουν τίποτε πιο πολύ απ' αυτόν, απ' ό,τι θα περίμεναν από κάποιον φίλο. Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε πως η ορθή και σωστή ιεράρχηση του γονικού ρόλου, απαιτεί πρώτα να είσαι πατέρας και γονιός και έπειτα φίλος. Και να προσεχθεί αυτό, μιλάω για ιεραρχία και όχι για κυριαρχία. Η ιεραρχία προϋποθέτει αλληλοσεβασμό και υπευθυνότητα, η κυριαρχία εμπεριέχει αυταρχισμό και σκληρότητα.
Τις παλαιότερες εκείνες εποχές ήταν όντως **«διακριτοί οι ρόλοι» στην ελληνική οικογένεια, δεν είχε ακόμη εισαχθεί το μικρόβιο της ξενοήθειας, της αλόγιστης μίμησης ξένων προς την παράδοσή μας προτύπων** . Τις δεκαετίες που παρήλθαν συνέβη μία αλλαγή του τρόπου ζωής μας, του πολιτισμού μας εν γένει.

Και ο πολιτισμός αλλάζει όταν μεταβάλλονται, όχι ιδέες ή αξίες, αλλά οι ανθρώπινες ανάγκες. Ακριβέστερα: η ιεράρχηση των αναγκών.

Θαμπωμένοι από τον παρασιτικό καταναλωτισμό και την υλική ευημερία της Δύσης, υψώσαμε ως εθνικό ιδεώδες, ως υπέρτατη ανάγκη, την αντιγραφή-βίωση αυτής της ευζωίας, με συνέπεια την σημερινή πνευματική παρακμή, τον σεφέρειο πνευματικό νεοπλουτισμό. Και αυτό που ονομάζουμε σήμερα κρίση του οικογενειακού θεσμού είναι αντανάκλαση μιας γενικότερης κοινωνικής παρακμής ή και το αντίστροφο.

Ουδέποτε υπήρχαν στον τόπο μας τόσοι εγγράμματοι και τέτοια φτώχεια πνευματική. Σήμερα έχουμε θεοποιήσει τον διπλωματούχο τεχνοκράτη και λησμονήσαμε πως κάθε κοινωνία που θέλει να προκόψει έχει πρώτα ανάγκη χαρακτήρων (χρήσιμων ανθρώπων) και κατόπιν τεχνοκρατών. **Και ομιλώ για την τεχνική, την επιστήμη εκείνη, που χωριζόμενη αρετής, και στερούμενη ηθικού στόχου, γίνεται αυτοσκοπός και που επιτρέπει μεν να πάμε στ' αστέρα, ανέχεται δε εκατομμύρια να λιμοκτονούν και να θερίζονται από μεσαιωνικά νοσήματα**.

Μιλήσαμε πριν για κρίση της οικογένειας και μία και το θέμα μας είναι ο ρόλος του πατέρα στην διαπαιδαγώγηση του παιδιού, οφείλουμε, εντίμως και ευθαρσώς, να παραδεχτούμε πως, κατά την ταπεινή μου γνώμη, υπεύθυνος για την σημερινή αλλοτρίωση και αστοχία του οικογενειακού θεσμού, είναι κυρίως ο πατέρας. Και αυτό γιατί η μάνα διατηρεί ή μάλλον διέπεται η σχέση της προς το παιδί, από αυτήν την, γλυκοθώρητη και συγκινητική σε όλους μας ευαισθησία, την διακρίνει, σ' όλους τους τόπους και τους χρόνους, το ευμετάβλητον και ευπροσήγορον του χαρακτήρα, το οποίο μετουσιώνεται σε μιάν μανική αγάπη προς το παιδί, μιαν αγάπη που, για να δανειστώ μία ευαγγελική ρήση, «*και αι πύλαι του άδου ου κατισχύσουσιν αυτής*». Άρα δεχόμενοι το αξίωμα αυτό της αιώνιας μάνας, οφείλουμε να στραφούμε στον πατέρα και να μιλήσουμε για **κρίση του πατρικού ρόλου**. Η δυσαρμονία της σχέσης και η έλλειψη διαύλων επικοινωνίας, που εντοπίζονται σήμερα, κυρίως κατά την ανυπότακτη εφηβεία, μεταξύ πατέρα και παιδιού είναι απότοκα της διάχυσης της πατρότητας σε πολλαπλούς ρόλους, όπως αυτού του επαγγελματία, του επιζητούντος καριέρα και οικονομική επιφάνεια, ο οποίος εις αντιστάθμιση και αναπλήρωση της πατρικής του ανεπάρκειας, προσφέρει στο παιδί του ένα είδωλο του εαυτού του, που μετασκευάζεται σε παροχή πληθώρας αγαθών. Και δεν μιλώ για απουσία αγάπης, αλλά σε μία νοσηρή έκφραση αγάπης, σε έλλειψη επικοινωνίας. Όπως σημειώνει ο τροπαιούχος νομπελίστας μας, ο Σεφέρης «εκείνο που κάνει τις σχέσεις μοναδικές είναι η επικοινωνία. Και όσο βαθύτερη είναι η επικοινωνία τόσο κάνει τον άνθρωπο, ανθρώπινο». Το πρόβλημα λοιπόν επικεντρώνεται στο **πώς αγαπάει ο πατέρας το παιδί**.

Σήμερα αυτή η αγάπη εκφράζεται συνήθως με την παροχή υλικών αγαθών, διασκεδάσεων και με τις λεγόμενες μορφωτικές ευκαιρίες. Τα καλά σχολεία, η πολλή τροφή, τα ρούχα, τα πάμπολα παιχνίδια, η δική τους τηλεόραση ή ο προσωπικός υπολογιστής, αντικαθιστούν την πατρική αγάπη ή είναι μέσα και τρόποι εξαγοράς αυτής της αγάπης. Όλα αυτά όμως είναι έμμεσες μορφές αγάπης, που δεν μπορούν να τις καταλάβουν τα παιδιά. **Οι άμεσες μορφές αγάπης, απαιτούν χρόνο, εκούσια υπομονή, ο πατέρας να αφιερώνει χρόνο ικανό στο παιδί του, να μιλάει, να παίζει, να αστειεύεται, να εργάζεται μαζί του, να το ενθαρρύνει με την παρουσία του**. Παρενθετικά θέλω να σημειώσω το εξής: Ως εκπαιδευτικός ποτέ δεν άκουσα και το λέω με παράπονο μαθητή να μεταφέρει στην τάξη, εξωσχολικές εμπειρίες και γνώσεις, χωρίς να αρχίζει το λόγο του, με την στερεότυπη πλέον φράση «Κύριε είδα στην τηλεόραση». Ουδέποτε, και εδώ είναι το ανησυχητικό, άκουσα νε λέει «Κύριε μου είπε ο μπαμπάς μου». Πρόσφατα η εφημερίδα «Το Βήμα» σε έρευνά της διαπίστωσε πως μόνον ένας στους έξι μαθητές στην Ελλάδα, βοηθιέται στα μαθήματα από τον πατέρα του. Αλλά σήμερα κι αυτό πρέπει να τονισθεί ως ένα άλλο πυορρέον τραύμα της περί πολλά τυρβάζουσας εποχής μας και να θέλει ο γονέας, ο πατέρας να δείξει την αγάπη του στο παιδί δεν βρίσκει ευκαιρία. Τα παιδιά μας πνίγονται, τα φυλακίσαμε στο κλουβί της τεχνοκρατούμενης εποχής μας. Το σχολείο, τα φροντιστήρια, τα αθλήματα, η μουσική, τα μπαλέτα, τα ιδιαίτερα και η τηλεόραση, δεν αφήνουν παρά μόλις λίγο χρόνο για να τα φιλήσουμε και να πουν «καληνύχτα».

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να προσθέσω κάτι. Τα παιδιά μας δεν τα δημιουργήσαμε, δεν μας τα χάρισε ο Θεός, για να μας ικανοποιούν εγωιστικά. Δεν είναι τα παιδιά μας για να εφαρμόζουμε πάνω τους, δικές μας επιθυμίες ή να παίρνουμε εμείς ναρκισσιστικές, **εγωιστικές ικανοποιήσεις** απ' αυτά. **Το να τα καταπιέζουμε με πολλαπλές δραστηριότητες, εις βάρος, πολλές φορές, της εύθραυστης ψυχικής τους υγείας, φανερώνει δική μας χαμηλή αυτοεκτίμηση και ματαιοδοξία**, που επιζητεί κοινωνική άνοδο και αναγνώριση μέσω των παιδιών μας. Γι' αυτό δεν είναι λίγοι αυτοί που μιλούν για το «τέλος της αθωότητας». **Η βασιλική οδός για την πνευματική θωράκιση και διαπαιδαγώγηση του παιδιού είναι η επιστροφή, όχι με την έννοια της άγονης συντήρησης, στην παράδοση του Γένους μας**. Τον τελευταίο που θα μπορούσε να ζηλέψει ο Έλληνας πατέρας είναι τον Αμερικανό ή Δυτικοευρωπαίο πατέρα που παραδέρνεται σήμερα στους σκοπέλους του μηδενισμού και του ατομικισμού. Ο Γερμανός φιλόσοφος Ούρλιχ Μπεκ, σε πρόσφατο βιβλίο του, μιλά για καρικατούρα του πατέρα στην Δύση, που οδήγησε στην έξαρση των νακρωτικών, στην εφηβική εγκληματικότητα, στην ανία, στην αθεϊα, τον κορεσμό, στην ανικανότητα αγάπης και ανθρώπινης σχέσης με τον Άλλον.

Σε τι συνίσταται όμως αυτή η παράδοση του Γένους μας; Θα μου επιτραπεί στο σημείο αυτό μία σύντομη περιπλάνηση στον προγονικό-ελληνορθόδοξο λόγο.

Κατ’ αρχάς όταν μιλούμε για αρχαιοελληνική παιδεία, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τον ποιητή των θεών, τον Όμηρο. Στο συμπόσιο του Ξενοφώντα, ακούμε τον Νικήρατο να καμαρώνει δικαιολογημένα, διότι ο πατέρας του όπως λέει «*επιμελούμενος όπως αήρ αγαθός γενοίμην ηνάγκασέ με πάντα τα Ομήρου έπη μαθείν και νυν δυναίμην αν Ιλιάδα όλην και Οδύσσεια από στόματος ειπείν*». Από το κείμενο αυτό διαπιστώνουμε πως ο πατέρας επενέβαινε δραστικά, συμμετείχε και καθόριζε το είδος του παιδευτικού υλικού. Ας αναλογιστούμε πως σήμερα τα πάντα επαφίονται στις προθέσεις και τις ικανότητες του εκάστοτε πειραματιζόμενου Υπουργού και μιας απρόσωπης και άγνωστης συμβουλευτικής επιτροπής.

Το διαμάντι όμως της αρχαιοελληνικής γραμματείας, το οποίο δυστυχώς σήμερα αγνοείται και απ’ αυτές τις παιδαγωγικές σχολές, είναι η «***περί παίδων αγωγής***» πραγματεία του **Πλούταρχου**. Το έργο του Βοιωτού φιλόσοφου έχει τεράστια αξία, γιατί συγκεφαλαιώνει και ανθολογεί όλη την αρχαιοελληνική σοφία, αποτελεί ένα απάνθισμα αυτής. Το βιβλίο αυτό διατηρεί την δροσιά και την επικαιρότητά του ως σήμερα. Διαβάζω μεταφρασμένα λίγα σπαράγματα: «***Πρέπει, γράφει, οι πατέρες να μην παινεύουν υπερβολικά και φουσκώνουν τα παιδιά με εγκώμια, γιατί με τις υπερβολές των επαίνων γίνονται ματαιόδοξα και κακομαθημένα***. *Είδα, όμως κάποιους πατέρες για τους οποίους η μεγάλη αγάπη για τα παιδιά τους έγινε αιτία να μην τα αγαπούν. Τι είναι αυτό, όμως, που θέλω να πω, ώστε να κάνω τον λόγο μου σαφέστερο με το παράδειγμα που φέρνω; Σπεύδοντας, δηλαδή, να κάνουν τα παιδιά τους, γρήγορα, πρώτα σε όλα, τα υποβάλλουν σε υπέρμετρους κόπους, όπου απαυδούν και διακόπτουν, αλλά και, βαρυμένα με πολλούς τρόπους από τα κακοπαθήματα, δεν δέχονται την μάθηση με ανταπόκριση. Όπως, δηλαδή, τα φυτά τρέφονται με λιγοστό νερό, αλλά με πολύ πνίγονται, κατά τον ίδιο τρόπο* ***η ψυχή με κόπους μετρημένους αναπτύσσεται, αλλά με υπερβολικούς, καταποντίζεται***. *Είναι σωστό, εξ άλλου, να επιπλήξουμε μερικούς πατέρες, οι οποίοι εμπιστεύονται τα παιδιά τους σε παιδαγωγούς και δασκάλους, χωρίς οι ίδιοι να εξετάζουν την πορεία των παιδιών τους. Τίποτε, όπως λέει η παροιμία, δεν παχαίνει το άλογο περισσότερο από το μάτι του βασιλιά.* ***Πρέπει επίσης να απομακρύνουμε τα παιδιά από την αισχρολογία*** *«λόγος γαρ έργου σκιά» κατά τον Δημόκριτο. Οι εχέφρονες πατέρες να προσέχουν, να επαγρυπνούν, και να συνετίζουν τους νεαρούς, διδάσκοντας, απειλώντας και παρακαλώντας τους, παρουσιάζοντάς τους παραδείγματα εκείνων που εξ αιτίας της αγάπης τους για τις απολαύσεις έπεσαν σε συμφορές και εκείνων που χάρις στην καρτερία κέρδισαν έπαινο και σπουδαία υπόληψη. Τα δύο τούτα μοιάζουν να ‘ναι* ***στοιχεία της αρετής, η ελπίδα της τιμής και ο φόβος της τιμωρίας. Δεν ζητώ από τους πατέρες να είναι τελείως σκληροί και τραχείς, αλλά πολλές φορές να συγχωρούν στους νέους κάποια σφάλματα***, *ενθυμούμενοι ότι και οι ίδιοι υπήρξαν νέοι. Όπως δηλαδή οι γιατροί, αναμειγνύοντας τα πικρά φάρμακα με γλυκά υγρά, βρήκαν ότι η ευχάριστη γεύση είναι αποτελεσματική, ως προς την επίτευξη του συμφέροντος, κατά τον ίδιο τρόπο, πρέπει και οι πατέρες να αμανειγνύουν την*

δριμύτητα των παρατηρήσεών τους με πραότητα και μπροστά στις επιθυμίες των παιδιών, την μία φορά να μαλακώνουν και να χαλαρώνουν τα ηνία και την άλλη να τα σφίγγουν. ***Καλό είναι επίσης ο πατέρας να δίνει την εντύπωση πως δεν γνωρίζει ορισμένα παραπτώματα, αλλά κάποιες πράξεις των νέων βλέποντάς τες να μην τις βλέπει και ακούγοντάς τες να μην τις ακούει.*** *Υπομένουμε τα παραπτώματα των φίλων μας τι το παράδοξο να υπομένουμε και των παιδιών μας*». Το πιο ωραίο όμως είναι αυτό: «*περισσότερο απ' οτιδήποτε οφείλουν οι πατέρες να μην πέφτουν σε κανένα σφάλμα, αλλά να κάνουν όλα όσα πρέπει,* ***προσφέροντας τους εαυτούς τους παράδειγμα στα παιδιά τους****, ώστε να αποτρέπονται από άσχημα έργα και λόγια*». Αυτά γράφει ο Πλούταρχος. Όπως αποδεικνύουν οι στατιστικές, οι παραστρατημένοι νέοι, είναι συνήθως άνθρωποι που πρώτα απογοητεύτηκαν από τους γονείς τους και ύστερα από την κοινωνία. Τα εκρηκτικά τους συναισθήματα ξεχύνονται βίαια ενάντια σε έναν κόσμο που δεν καταλαβαίνουν.

Κάθε χρόνο η Εκκλησία μας τιμά και γεραίρει τους Πατέρες της Α' Οικουμενικής Συνόδου, τους αποστομώσαντες τον κακεργέτην και αιρεσιάρχη Άρειο. Ένας λόγος για τον πατέρα θα ήταν λειψός, αν δεν περιλάμβανε την άποψη των θεοφόρων Πατέρων της Εκκλησίας. Βαθείς ανατόμοι της ανθρώπινης ψυχής, θεωρούσαν την **πατρική αποστολή «*τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών*»** σύμφωνα με τον **Θεολόγο Γρηγόριο**. Θα ερανιστούμε ορισμένα χωρία από τον κατ' εξόχην παιδαγωγό Άγιο, τον χρυσορήμμονα **Χρυσόστομο**, τον «θεμέλιο λίθον του κοινού Ελληνισμού» κατά τον Ζαμπέλιο. Στο αριστουργηματικό του έργο «**περί κενοδοξίας και όπως δει τους γονέας ανατρέφειν τα τέκνα** » σταχυολογούμε τα εξής θαυμάσια: «*Για τα κτήματα και την περιουσία που θα δοθούν στα παιδιά φροντίζουμε, όχι όμως και για τα παιδιά. Βλέπεις την ανοησία; Άσκησε, πατέρα, την ψυχή του παιδιού πρώτα και κατόπιν θα έλθουν όλα τα άλλα...****Όταν η ψυχή του παιδιού δεν είναι ενάρετη, καθόλου δεν το ωφελούν τα χρήματα και όταν είναι ενάρετη, καθόλου δεν το βλάπτει η φτώχεια. Θέλεις να το κάνεις πλούσιο, μάθε το να είναι καλός και χρήσιμος άνθρωπος*** *(Να η ορθόδοξη παράδοση). Γιατί πλούσιος δεν είναι αυτός που έχει ανάγκη από πολλά χρήματα και που περιβάλλεται από πολλά αγαθά, αλλά εκείνος που δεν έχει ανάγκη από τίποτε. Αυτό να μάθεις στο παιδί σου, αυτό να διδάξεις αυτός είναι ο μεγαλύτερος πλούτος*». Όπως γράφει ο Άγιος σε ένα συγκλονιστικό κομμάτι: «*Νόμισον, πατέρα, αγάλματα χρυσά έχειν επί της οικίας τα παιδία*». Στηλιτεύει παρακάτω ο Άγιος ένα φαινόμενο που σήμερα ιδίως είναι τακτική πάγια. Την διατροφή των δύο βασικών προϋποθέσεων της υγιούς ανατροφής του παιδιού, δηλαδή, της **αγάπης** και της **διαπαιδαγώγησης**. **«Ο πατέρας» γράφει, «που δεν τιμωρεί, όχι βέβαια με ξυλοδαρμό, τα παιδιά του, να είναι βέβαιος πως θα τα τιμωρήσει αργότερα ο νόμος του κράτους».**

Σήμερα, χρησιμοποιώντας ως άλλοθι εκείνο το κλασικό «θέλω τα παιδιά μου να

έχουν ό,τι δεν είχα εγώ» και ικανοποιώντας όλες του τις επιθυμίες, τα κρατάμε σε μία θερμοκοιτίδα φανταστικού κόσμου και όταν θα έλθει σε επαφή με τον πραγματικό κόσμο, στον οποίο υπάρχουν περιορισμοί, θα είναι εντελώς απροπαράσκευο και ανίκανο να τον αντιμετωπίσει. Και γνωρίζουμε όλοι που οδηγεί σήμερα αυτή η ανικανότητα. Παρακάτω ο Άγιος θίγει το πολύ σημαντικό θέμα της **αγωγής της γλώσσας**. «*Ρήματα παιδεύοντες το παιδίον φθέγγεσθαι σεμνά και ευσεβή*», συμβουλεύει τον πατέρα να χρησιμοποιεί μπροστά στο παιδί «*ρήματα σεμνά*», **να αποφεύγει τα αισχρά και πονηρά λόγια**, όπως συμπληρώνει και ο ουρανοφάντωρ **Βασίλειος** «*φθείρουσι ήθη χρηστά ομιλίαι κακαί*». **Ας αναλογιστούμε όλοι πόση ζημιά κάνει ο τρίτος γονέας στο σπίτι, η τηλεόραση που βρίθει αισχρολογιών**. Ο πατέρας, γράφει ο σοφός πατήρ, πρέπει να διηγείται στο παιδί γλυκά διηγήματα, να το ξεκουράζει με την παρουσία του «*ώστε να μην αποκάμνειν αυτώ την ψυχήν*». Σε μία πρόσφατη έρευνα που έγινε σε παιδιά όλων των σχολικών βαθμίδων με θέμα «πώς θα θέλατε τον πατέρα σας», ένα αγόρι Δ’ δημοτικού έγραψε: «Εγώ θέλω τον πατέρα μου να είναι καλός, να μην λέει κακά λόγια, γιατί αλλιώς θα με μάθει και μένα τα κακά λόγια». Θα τελειώσουμε με τον Άγιο, αναγιγνώσκοντας αυτό που αποτελεί, νομίζω, τον πολύτιμον μαργαρίτη της Ορθόδοξης παιδαγωγίας. «***Πρέπει να διαπαιδαγωγήσουμε τα παιδιά από μικρά, ούτως ώστε, όταν μεν τα ίδια αδικούνται να υπομένουν με καρτερία την αδικία, όταν όμως βλέπουν να αδικείται κάποιος άλλος, τότε να σπεύδουν γενναίως εις υπεράσπιση του αδικούμενου***». **Πόσο επίκαιρο είναι αυτό στη σημερινή μισανθρωπία και αδιαφορία, την περιχαράκωση του ανθρώπου στον απάνθρωπο ατομικισμό.**

Η περιδιάβαση στον ελληνορθόδοξο λόγο κατέστησε νομίζω φανερό το χάσμα που χωρίζει τη σημερινή «προοδευτική» διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας από την παράδοση του Γένους μας. Για περισσότερο από έναν αιώνα, η ανατροφή των παιδιών μας βρίσκεται στο έλεος των ετεροχρονισμένων σχετικών δυτικών συρμών που μας έφεραν οι προτεστάντες μισσιονάριοι ή οι Αγγλίδες γκουβερνάντες ή οι διαφωτισμένοι «εις τας Ευρώπας» ημέτεροι κοσμοδιορθωτές. Τελευταία μάλιστα το γενικό πρόσταγμα το έχουν κάποια άσχετα άτομα με κάποιο αμερικανικό Μάστερ (και είναι γνωστό πως υπάρχει πάντοτε κάποιο αμερικανικό πανεπιστήμιο απ’ το οποίο μπορεί να πάρει κανείς κάποιο Μάστερ, όποιος κι αν είναι ο δείκτης νοημοσύνης του) που κατακλύζουν τη βιβλιογορά και τις σχολές γονέων με γραπτές ή προφορικές σαχλολογίες, όπου οι κυρα-Κατίνες της συνοικίας μαθαίνουν ότι πρέπει να αφήνουν τα παιδιά τους να κάνουν ό,τι θέλουν για να μην γίνουν κομπλεξικά.
Έτσι, οι ταλαίπωροι γονείς, εκτός από την κρίση του αρχοντοχωριατισμού, που είναι γενικά χαρακτηριστικό του Νεοέλληνα, ταλαιπωρούνται και από την αξιοθρήνητη ανωριμότητα όλων αυτών των μαϊστόρων της ανοησίας, τους «πεφωτισμένους» ψαλιδόκωλους, για να κατασκευάσουν τελικά τις εξαμβλωματικές προσωπικότητες, που θα αποτελέσουν τις μέλλουσες γενεές.

Επιλογικό συμπέρασμα: Ο γονέας, ο πατέρας να κλείσει τα αυτιά στις σειρήνες της **εισαγόμενης προοδομανίας**, όπου όλα επιτρέπονται, να στραφεί στο παιδί του ως προστάτης, βοηθός, συμπαραστάτης, παιδαγωγός και παιδαγωγούμενος ταυτόχρονα, **πλάθοντας πρώτα τον άνθρωπο** και ύστερα τον επιτυχημένο επιστήμονα ή επιχειρηματία.

Η λέξη πατρίδα προέρχεται από την λέξη πατέρας, πατρίδα είναι η γη των πατέρων μας, άρα, **για να έχουμε καλή πατρίδα, όπως ζητάει ο Μακρυγιάννης, πρέπει να έχουμε καλό πατέρα**, που σμιλεύει καθημερινά τα χρυσά αγάλματα που του εμπιστεύθηκε ο Θεός, το χρυσοφόρο αυτό κοίτασμα της πατρίδας μας, τα παιδιά μας.

(Πηγή: περιοδικό "Αφύπνιση", Μάιος 2017)